

JORMA KURVINEN

NOUTOPARTIO

Jorma Kurvinen

Noutopartio

SAGA Egmont

Noutopartio

Cover image: SA-kuva

Teos on julkaistu historiallisena dokumenttina, jonka kieli kuvastaa julkaisuaikansa näkemystä.

Copyright © 1983, 2024 Jorma Kurvinen and SAGA Egmont
All rights reserved

ISBN: 9788727186429

1. POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13.4 million euros annually to children in difficult circumstances.

1.

Katsoessaan kelloonsa Korhonen tajusi kasvoillaan Salmelan katseen. Siinä oli hiven samaa huvittuneisuutta, joka heijasteli sissikersantin äänestä miehen sanoessa:

– Viiteen tuntiin ei tapahdu vielä mitään. Ja kahdenkymmenen tunnin kuluttua kaikki on jo ohi.

Niin kai olisi pitänyt ajatella.

Mutta minä en siihen pysty, Korhonen pilkkasi itseään. En, vaikka olin kuvitellut toisin. Paikallaanolo vihollisen selustassa on perkeleellisempää kuin kukaan sitä kokematon saattaa uskoa. Niin kauan kuin tehdään jotakin, kun toimitaan, voi keskittyä siihen. Mutta pysähdyttäessä jää aikaa mielikuvitukselle.

2. Komppanian miehet eivät olleet koko talvena olleet näin kaukana omilta linjoiltaan. Rykmentin kaukopartioporukka hoiti kaikki vähänkin pitemmät reissut. Salmelalle ja toisille luutnantti Rauman miehille tämä oli tietenkin tuttua. Niitten oli hyvä seuraila vahvistukseksi saamiensa miesten hermoilua.

– Unohda kello, Salmela sanoi asiallisesti. – Ja kaikki muukin.

Kersantin äänessä oli vivahde isällisyyttä tai ainakin isoveljellisyyttä, vaikka he olivat melkein saman ikäiset. Salmela korkeintaan kolme vuotta vanhempi, jossakin kolmissakymmenissä. Mutta kessun olemuksesta heijasteli partioreissujen kokemus kuin eräänlaisena vanhemmuutena.

Korhonen hymähti itselleen.

– Todennäköisesti hyvä neuvo, hän tunnusti. – Mutta helpompi vastaanottaa kuin toteuttaa.

Salmelan suupielessä käväisi hymy. Pienten käsitilien loisteessa sen hädintuskin havaitsi. Korhonen ei ollut varma oliko nähnyt vai kuvitellut sen.

– Mahanpohjassa kiertää ja ohimoissa kiristelee, Salmela veikkasi.

Korhonen katsoi oman komppaniansa miehiin. Kai ne pelkäsivät toisetkin. Tai ainakin jännittivät. Miten nyt halusi sanoa.

Rasila hämmenteli umpimielisenä teevettä pakkinsa kannessa. Niin kuin ei olisi jo juonut sitä puolilleen. Mutta Rasila nyt ei tunnustaisi mitään, vaikka hampaat suussa kalisisivat.

Korhonen tunsi Rasilan hyvin. He olivat rajanaapureita kotikylällä. Kasvaneet yhdessä kävelemäänoppimisesta saakka. Olleet kavereitakin, vaikka Rasila oli kymmenen lehmän talosta ja hän itse mökin poika. Rasilan Antero ei ollut antanut semmoisten vaikuttaa heidän ystävyhteensä enempää kuin Korhosten maineenkaan. Vasta koulunkäynti oli muodostunut jonkinlaiseksi vedenjakajaksi, jolta kummankin elämä lähti virtaamaan omaan suuntaansa. Ja senkin jälkeen oli poljettu kirkonkylälle tansseihin yhtä matkaa. Ja menty vuoroviikkoina suojeluskuntatalolle ja työväentalolle.

Lopullinen vieraantuminen oli alkanut vasta siitä, kun Aili tuli Korhosen elämään. Naapurin varakkaan poikamiesisännän ja selkä väärässä uutta mökkiä pystyttävän Korhosen harrastukset ja aikataulut eivät enää oikein passaneet yhteen.

Mutta tunsikin Korhonen lapsuustoveriaan yhäkin niin paljon, että tiesi Rasilan pitävän mahatunnelmansa omana tietonaan. Rasilalaisten ei ollut tarvinnut milloinkaan levitellä asioitaan kuin huutokauppatavaroita pitkin pihamaata toisten tarkasteltavaksi eikä Antero tekisi sitä täälläkään.

Eikä Salmela tuskin saisi vastausta Rasilan vieressä istuvalta Heikkiseltäkään. Tämän kasvoille oli kohonnut tiukka ilme kessun sanojen kuuluessa. Heikkisen kunnia ei antanut periksi tunnustaa jännittämisiä tuntuipa Kalevista miltä tahansa. Talon kunnia olisi saattanut vaarantua sellaisesta.

Korhonen tiesi ajattelevansa keljusti. Mutta ei yrittänytkaan paikata arviotaan. Heikkinen oli ainoa heistä 2. Komppanian miehistä, joka oli täällä todennäköisesti hakemassa mainetta. Lomalla ollessa olisi kiva ohimennen mainita, että tämä irtosi kaukopartioreissusta Rauman porukassa. Kirjeeseen Heikkinen ei pistäisi mitään, kun sellainen oli kerran kiellettyä.

Heikkinen otti luultavasti nokkiinsa kessun sanoista. Kalevi oli ollut yre kansakouluaajoista saakka. Heikkisistä ei saanut puhua pahaa enempää kuin hyvääkään. Kalevi oli loukkaantunut vuosiksi opettajalle, kun tämä luki ääneen hänen kympin aineensa. Vain kunnioitus auktoriteettia kohtaan oli estänyt pojan ryykkäämästä luokan eteen ja kiskaisemasta vihkoa opettajan käsistä.

Korhonen ei yrittänytkaan ajatuksissaan luotailla Heikkisen tämänhetkisiä ajatuksia yhtään pitemmälle. He tunsivat toisiaan huonosti, vaikka olivat saman kylän poikia. Heikkisen väki ei

seurustellut minkään Korhosten kanssa eikä heiltäkään oltu mitenkään tuppaantumassa Heikkisten tuttavuuteen.

Hyvä kun Heikkisen väki piti Rasiloita vertaisinaan. Heikkisen vanhaemäntä, Kalevin äiti, oli parempaa sukua ja se näkyi kaikessa. Niitten talossa oli hyyskäkin maalattu punaiseksi ja pääarakennuksen takaa alkoi puutarha, jossa viljeltiin ties mitä helkkarin retiisejä ja muita ihmisenheiniä. Kesäaikana, kun sukulaisia tuli niille vierailulle, siellä keitettiin porkkanoita ja syötiin sieniä, ja vaihdettiin lautasia aina uusiin joka sörsselin jälkeen.

Pienikokoisessa, tiukkailmeisessä Heikkisessä oli jotakin herraskaista näissä rytyissäkin. Luultavasti se oli ajanut partansa ennen tännelähtöä.

Mielle sai Korhosen vilkaisemaan Komulaiseen.

Komulaisessakin oli samoja piirteitä. Ja kuitenkin aivan erilaisia. Pitkä, laiha alikersantti oli luultavasti pataljoonan komein mies ja hänessä tuo herranhaju oli jotenkin myötäsyttyistä. Kaikki se, mikä Heikkisessä kiristeli kuin aidanvittas, oli Komulaisessa huoletonta ja laajaa. Korhosen kaaviossa molemmat miehet olivat suurin piirtein yhtä kaukana herrasmiehestä, mutta sillä erolla, että Komulainen oli paluumatkalla jostakin, johon Heikkinen oli vasta pyrkimässä. Komulainen oli suutariperheen hulttiopoika, kaiken elämässään kesken jättänyt. Kaikessa onnistunut ja menestyksen hedelmät aina käsistään kadottanut.

Komulaisen ei olisi tarvinnut olla koko rintamalla. Hän oli huipputaitava painaja, ollut faktorinakin. Saksankielentaitoista kirjapainomiestä olisi kipeästi tarvittu työpaikallaan, mutta Komulainen oli halunnut rintamalle, joka oli »ainoa paikka jossa minä en vielä ole sotkenut asioitani». Siihen ei kylläkään ollut

tarvittu pitkää aikaa: jo tulomatkalla Karhumäessä oli pitänyt olla viisi sotapoliisia pistämässä Komulainen vuorokaudeksi putkaan.

Komulaiselta sissikersantti olisi voinut saada vastauksenkin vatsanvääntelyveikkauksiin, mutta Komulainen ei ollut kuullut koko kysymystä. Nuotion siltä kulmalta kuului tasainen kuorsaus.

Salmelan kasvoilla käväisi hyväksyminen.

– Ainoa oikea tapa suhtautua asioihin, sissikersantti kiitti. –
Kaukopartiomies nukkuu aina kun siihen on tilaisuus.

– Älä puhu paskaa.

Korhonen säpsähti aivan läheltään kuuluvaa ääntä.

Katseet kääntyivät Moilaseen.

Salmelan naamalle levisi totisuus.

– Monettako kertaa sinä poika olet täälläkään saakka, mitä?

Kessu tiesi sen kyllä kyselemättäkin. Toisen komppanian miehet eivät olleet Korhosen tietämän mukaan esiintyneet minään juho vesaisina.

Moilanen ei vastannut. Pienikokoinen finninaamainen poika nousi seisaalleen. Hänen katseensa kiersi pikku nuotiolta toiselle.

– Kuka muu täällä nukkuu kuin Komulainen? Moilanen piruili. – Ei ainakaan kukaan teikäläisistä.

Korhonen piti katseensa tiukasti Salmelan naamalla. Partiomiesten kanssa ei kannattanut ruveta saikkaamaan paremmassakaan tilanteessa kuin täällä.

Mutta Moilanenkin oli tullut jollekin rajalle.

– Vai näenkö minä väärin? poika tiukkasi.

Salmela oli veistellyt itselleen juustoleipää. Kessu laski viipaleen polvelleen.

– Sinä haluat kuulla vastauksen?

– Eikö sitä sen vuoksi kysellä.

Kessu hymähti.

– Kysyväillehän pitää vastata ... Vanhalle partiomiehelle tämä ei nyt ole reissu eikä mikään. Yhtä yötä varten meikäläiset eivät tartte mitään unireservejä. Mutta eräille se voisi tehdä hyvää.

Moilanen laskeutui kyykkyasentoon. Lumessa hänen kantapäänsä painuivat jalkapohjia syvemmälle. Siinä joutui taiteilemaan säilyttääkseen tasapainonsa.

– Kuvitteletko sinä, Salmela, että Rauman sakki on ainoa, joka on valvonut täällä öitään?

Kessu pyyhkäisi nenänpäätänsä hihaansa.

Korhonen jännittäytyi suksien ja muutaman havun päällä parempaan asentoon. Semmoiseen, josta pääsi ponnahtamaan noitten kahden väliin, kun se hetki tuli.

Mutta kessu ottikin voileivän jälleen käteensä.

– Paina persees havuille ja yritä rauhottua, Salmela toppuutteli. – Etulinjan miehiähän te ootte.

Kessu haukkasi mielenosoituksellisen ison palasen leivästään ja aloitti sen jauhamisen.

Korhonen näki Moilasan koko olemuksesta miten poika maisteli kessun sanoja. Niin kuin vähän he toisetkin ylimääräiset miehet partiossa. Maininta etulinjasta oli paikannut paljon. Eivät he muuta itsestään kuvitelleetkaan. Yhden päivän reissuja ne olivat olleet heidän komppaniansa partioinnit. Linjojen takamaastossa. Eikä ollut mitään erityisempiä halujakaan kauemmaksi.

Oli tehnyt tiukkaa löytää heidät puoli tusinaa äijää vapaaehtoisia, kun Rauman sakki tarvitsi vahvistuksia.

Mikä lie saanut Moilasen innostumaan? Nuori sulhasmies ja hääät kesällä juhannuksena. Luultavasti se kuvitteli pääsevänsä kuntoisuuslomalle. Niin kuin he toisetkin.

Tai minä ainakin, Korhonen muistutti itseään.

Hän oli nähnyt Rauman sakin muutamia kertoja palaamassa läpi linjojen kaatuneineen ja haavoittuneineen. Väsyneitten, loppuunajettujen miesten, joiden koko olemuksesta oli henkinyt turtumus ja totisuus. Joukkueesta ei ollut loistanut mitään, joka olisi erityisemmin houkutelut siihen mukaan.

Ei mitään muuta kuin edut. Sissimuonat. Vapaus pitkien asemasotapäivien työvelvollisuuksista. Ja lomat.

Lomia persomassa Korhonen itsekkin oli. Ja todennäköisesti hän oli vetänyt Rasilan mukaansa. Isännällä ei ollut mahdollisuutta kieltäytyä, kun mökkiläiset lähtivät. Ja oli hän ollut Anteron kanssa täällä muutenkin yhdessä, pakkikaveruutta myöten.

Samasta syystä oli Pietilä ilmoittautunut heti kuultuaan Komulaisen äännähtävän. Korhonen oli siitä ihan varma.

Pietilällä ei ollut mitään harhakuvitelmia. Se oli nähnyt mitä sota oli. Volgalla saakka taistellut mies. Mutta kun Komulainen lähti, Pietilä tuli mukana.

Korhonen ei tiennyt Pietilästä paljoakaan. Mielessään hän oli joskus ihmetellyt, miten tullilainen mestaripainija oli lähtenyt välirauhan aikaan Saksaan koulutettavaksi SS-joukkoihin, mutta se oli asia, jota ei voinut mennä kysymäänkään. Se tiedettiin, että Pietilä oli osallistunut katkeriin taisteluihin Ukrainassa ja haavoittunut vaikeasti. Hänen sopimuksensa olisi jatkunut syksyyn saakka, mutta Pietilä oli yksi niistä harvoista, joiden oli annettu jäädä kotimaahan toipumaan. Toiseen komppaniaan Pietilä oli tullut vasta helmikuussa. Vapaaehtoisena, tiedettiin.

Varmistaakseen, ettei joudu takaisin Saksaan, Pietilä kertoi joskus myöhemmin.

Muuta Pietilä ei juuri kertonutkaan. Jos ei sitten Komulaiselle. Niistä oli tullut jo ensimmäisellä viikolla pakkikavereita. Joku tiesi, että ne olivat kilpailleet keskenään jo joskus ennen sotia ja tunsivat toisensa niiltä ajoilta. Korhonen ei olisi Pietilänä lähtenyt millekään partioreissuille: sanottiin, että venäläiset ottivat selvän jokaisesta SS-miehestä, joka joutui heidän käsiinsä, ja panivat uloshakuun kaiken kärsimänsä. Jos sattuisi jotakin, Pietilän kohtalo ei olisi kadehdittava. Nehän rupeaisivat epäilemään jotakin jo Pietilän ulkonäön perusteellakin, hitto soikoon! SS-joukkoihin oli kai valittu »arjalaisia» tyyppejä. Pietilä ainakin muistutti Signaalin kannen puhdasverisimpiä saksalaisia enemmän kuin suomalaista hitsaria.

Salmela näytti edelleen odottavan vastausta mahannipistelyveikkaukseensa.

Korhonen ärtyi yhtä paljon itseensä kuin sissikersanttiinkin.

– Ei minulla mitään erityistä hyvinolontunnetta ole muissakaan ruumiinosissa, hän murahti. – Mutta aion kyllä siitä huolimatta tulla jokaiseen paikkaan mihin tekin menette. Ei kai se ole ratkaisevasti kummempaa kaatuuko täällä oman komppanian töpinässä vai muutama kymmenen kilometriä idempänä. Vai?

Salmela nyykäytti päätään. Kersantin katse kiersi 2. K:n miehissä, jotka hän oli saanut ryhmäänsä. Sitten se palasi Korhoseen.

– Aivan täysijärkinen huomio ... Tiedätkö: tämä on ensimmäinen ja viimeinen kerta, kun minä pohdin koko asiaa linjojen tällä puolella. Täällä ei Kannata ruveta vatvomaan näitä.

Ei edes mielessään. Ne, jotka palaavat, saavat olla tyytyväisiä selviytymisestään. Ja niitä, jotka eivät palaa, eivät enää lohauta filosofoinnit.

Kersantin pää liikahti toisten nuotioitten suuntaan.

– Me emme puhu koskaan näistä edes levossa ollessa. Ei milloinkaan. Eihän ole tapana puhua mielisairaudestakaan. Siitä vaietaan, kun puhuminen ei auta ketään.

Korhonen kuunteli uskomatta korviaan. Hän ei ollut koskaan osannut kuvitella, että kessu avautuisi joskus. Eikä ainakaan näissä olosuhteissa. Vihollisen rintaman takana. Keskellä ryssien selustakorpea. Parin tunnin hiihtomatkan päässä vihollisen materiaalikeskuksesta.

Mutta jokin ensikertalaisten kysymystenpohdinnassa tavoitti Salmelan, kosketti jotakin kersantin omassa kokemuspiirissä. Muistoissa, jotka eivät sittenkään olleet arpeentuneet. Joitten todellisuutta ei aikakaan ollut kyennyt haalentamaan.

– Jokainen pelkää täällä, Salmela sanoi juuri ja juuri kuuluvalla äänellä. – Eikä siihen totu koskaan. Ei edes voi tottua ... Kai te jumaliste muistatte siviilistä: kun suvussa jollakulla todettiin keuhkotauti, jokainen pikkuserkkukin rupesi valvomaan öitään. »Meidän vuoromme ... ja kohta minun vuoroni», raksutti jokaisen aivoissa. Kaikki pelkäsivät kuolemaa. Täällä on varjostuma jokaisen miehen keuhkoissa, kun ylitetään linjat. On yhtä suuri mahdollisuus jäädä kuin palatakin. Ja jokainen tietää sen mielessään, vaikka siitä ei puhutakaan.

Korhonen ymmärsi vaikenemisen.

Olisi ollut parempi, kun ei olisi puhuttu nytkään. Ketä tämä auttoi? Komulainen jatkoi kylmyyden häiritsemää untaan. Pietilään kessun puheet tuskin pystyivät kaiken Ukrainassa

koetun jälkeen. Heikkiselle tämä ei ollut tarpeeksi kunniallista ja Moilanen tuli vain vihaiseksi.

Salmela sai puheilleen jonkinlaista vastakaikua korkeintaan Rasilassa ja Korhosessa itsessään. Ja hekin rupesivat vain pelkäämään entistä enemmän. Kessun jokainen sana rapisteli heistä uskoa Rauman partiomiesten kokemuksen tarjoamaan toivoon.

Jos koko helvetin remmi oli samanlaisia tuurillaan jotenkuten takaisin yrittleviä piruparkoja kuin he itsekin, tässä liikuttiin ohuella jäällä.

Kessu vilkaisi lähimmillä käsitulilla palelevia partiokavereitaan.

– Me saatettiin joskus kuvitella jotakin itsestämme, Salmela puntaroi yhä niin hiljaisella äänellä että Korhonen tuskin kuuli.

– Mutta siitä on jo kauan. Vai mitä luulette tuostakin?

Sanojensa vahvistukseksi kessu nyökkäytti päätään radiomiesten suuntaan.

Siellä kuunneltiin radio-ohjelmaa Suomesta.

Ääni ei kantautunut selvästi Korhoselle saakka, mutta siitä saattoi aavistella Harmony Sistersin »Sataman valot». Korhonen oli jokin aika sitten erottanut »Kielon jäähyväisten» sävelet ja tullut haikeaksi ajatellessaan, että Aili kuunteli sitä kotipirtissä selvitellessään tiskiä keittiönurkkauksessa. Se oli ollut heidän häävalssinsa työväentalolla, kun Peltoperän Aili vihittiin kaikkien hämmästykseksi Korhosen Paavon vaimoksi.

Häät olivat olleet komeat. Luultavasti samaa luokkaa kuin sahanomistajan pojankin kanssa, jos Aili olisi valinnut toisin. Korhonen oli sinä talvena ollut hyvässä leimikossa ja pistänyt jokaisen pennin säästöön. Kaksi mökkiläistä oli yhdessä saanut

pystyy sellaiset häät ettei niitä tarvinnut hävetä, vaikka sulhasen nimi olikin Korhonen.

Viime loman aikana Aili oli muistellut heidän häitään ja sanonut olevansa onnellinen niistä vieläkin. Joskus, kun heillä olisi varaa hankkia gramofoni, he ostaisivat ensimmäiseksi levykseen »Kielon jäähyväiset».

Naisen höpsöjä unelmia, jotka toteutuisivat tuskin milloinkaan. Mutta niitten muistaminen nostatti hymyn Korhosen huulille.

Salmela tulkitsi sen omalla tavallaan.

– Vilkaises, Korhonen, tuonne Rauman suuntaan!

Partionjohtaja lojui yhdellä nuotiolla puoliksi istuvassa asennossa ja ryysti lähettinsä keittämää teetä. Luutnantti kuuli varmasti radion äänen yhtä hyvin kuin hekin, mutta ei reagoinut siihen mitenkään.

Korhonen oli ihmetellyt radion käyttöä jo vähän aikaa sitten, mutta jättänyt ajatuksensa omikseen. Heillä kotona oli ollut periaate, ettei sekaannuta toisten ihmisten asioihin. Eikä kukaan Korhosista menisi arvostelemaan kenenkään elämisiä.

Salmela näytti ivalliselta.

– Eikö sinulla käynyt mielessä mitään, kun ylitettiin ryssien tarkistusladut? Tai Pietilälläkään?

Heidän SS-miehensä kyykötöi nuotiolla lisäämässä siihen puita.

– Sankareilla on omat mallinsa, Pietilä heitti selkensä taakse.

– Toisen komppanian miehillä ei taida olla siihen paljoakaan sanomista.

– Sankareillapa niin, Salmela toisti huvittuneesti. –

Tuurillaanhan ne laivatkin seilaa. Niin pitkään kuin lakkaavat seilaamasta.

Korhonen yritti selvittää itselleen kessun äänen sävyä. Samalla hän muisti kiusallisesti miten tiiviissä muodossa he olivat soluneet läpi vihollisen takamaaston tänne. Jälkikärrästä ei ollut juuri kannattanut puhua.

Ajatus heidän jälkeensä jo lähteneestä vihollisesta oli niin voimakas, että Korhonen ojensi kätensä salamana kohti asetta kahden tumman varjon ilmestyessä kuusikossa nuotioitten hailakkaan valopiiriin.

Tulijat olivat kuitenkin Rauman miehiä. Kolmannen hahmon Korhonen tunsi alikessuksi, jonka partionjohtaja oli lähettänyt tiedustelemaan kahden kaverinsa kanssa heidän kohdettaan, johon aamuyöllä oli tarkoitus iskeä.

Kaikki muu unohtui silmänräpäyksessä.

– Nyt kuullaan mitä siellä on meitä odottamassa, Rasila sanoi kireällä äänellä.

Salmela nousi seisaalleen. Hän otti jo hangessa pari kolme askelta kohti partionjohtajan tulia, kun pysähtyikin äkkiä ja katsoi taakseen.

– Toivotaan nyt, että ne ovat käyneet siellä perillä asti.

– Kohtahan ne sanovat sen, Rasila ärtyi.

Salmela katsoi Korhosen ohitse häneen.

– Sanovatko?

Odottamatta heidän vastaustaan kessu kääntyi jatkamaan kohti toista nuotiota ja tietoa heidän lähitulevaisuudestaan.

2.

Partion vahvistukseksi lähteneet 2. Komppanian miehet jättäytyivät takariviin piirissä, joka kerääntyi komentopaikaksi muodostuneen nuotion ympärille. Salmela itsekään ei työntynyt miesjoukossa sen lähemmäksi, vaan tyytyi katselemaan tiedustelijoitten lumeen hahmottamaa karttaa etäämpää.

Häkkinen, tiedustelukolmikon vetäjä, oli rykmentin parhaita hiihtäjiä ja mestariluokan ampuja. Ylimääräinen lenkki kohteeseen ei näyttänyt rasittaneen häntä millään tavalla. Kuin lähimmän kuusikon kiertäneenä hän selosti heidän näkemäänsä:

– Järvi on suurin piirtein kartanmukainen. Kai te sen muistatte. Pari kilometriä pitkä pohjois-eteläsuunnassa, kilometrin levyinen. Länsirannan keskipaikkeilla on ehkä kolmisen sataa metriä pitkä niemi. Siinä näytti olevan joitakin uusia rakennelmia, joita minä en muista nähneeni viime talvena, kun katselin kohdetta kiikarilla järven toiselta puolelta.

– Lentotiedustelu on todennut siellä joitakin varastoja, partionjohtaja vahvisti. – Todennäköisesti polttoaineita. Miten hyvin se on vartioitu?

– Parivartio niemen tyvellä ja toinen itse varastoalueella, toinen Häkkisen kavereista ilmoitti.

Rauma nyökkäsi Häkkistä jatkamaan.

– Itse kylä on, niin kuin useimmat muistavat, järven eteläpäässä. Siinä, missä joki lähtee järvestä. Siellä oli ainakin tunti sitten ... sanotaan tunti ja vartti sitten ... kymmenen kuorma-auton kolonna.

Korhosesta se ei kuulostanut mukavalta. Hän vilkaisi Salmelaan. Kessu mutristi suutaan.

– Kuormastoa vai miehistönkuljetuksia? Rauma tarkisti.

– Miehistönkuljetus, Häkkinen vahvisti. – Meistä näytti siltä, että ne asettuivat kylään. Autoista purettiin reppuja ja kulkuneuvot ajettiin syrjään ja naamioitiin.

– Kymmenen autoa, Rauma laski. – Joukkue kussakin?

– Kutakuinkin ... Meidän käsityksemme mukaan suksettomia miehiä. Kaluston perusteella pioneereja.

Luutnantin ilme kirkastui.

– Se ratkaisee kaiken, hän sanoi helpottuneesti. – Entä ne tallit?

Korhonen tunsisi sisimmässään vierauden aallon. Nämä miehet olivat kulkeneet tämän matkan ennenkin. Nähty sen kylän. Tiesivät minne olivat menossa. He puhuivat keskenään asiasta, jonka kaikki tunsivat. Vain 2. Komppanian miehet olivat ulkona jutusta.

– Samanlaisia kuin ennenkin, äänettömänä pysytellyt punertavapartainen tiedustelija ilmoitti. – Niillä on heinänaajo ulkoniityltä käynnissä. Siinä kaivon takana olevassa katoksessa

Taistelu aikaa vastaan.

Eletään jatkosodan aikoja 1940-luvulla. Luutnantti Rauman kaukopartiolla on edessään tehtävä, joka heidän tulee toteuttaa Neuvostoliiton joukkojen linjojen takana. Tehtävä ei kuitenkaan suju niin kuin Rauma ja hänen miehensä suunnittelivat. Yhtäkkiä partio on takaa-ajettu, ja Rauman miesten on taisteltava väsymättä ylivoimaista vihollista vastaan. Vihollisen lisäksi heitä näännyttävät myös kylmä talvi ja sodan tuomat vammat. Onko miehillä mahdollisuuksia selvitä enää takaisin omien luokse?

Noutopartio on Jorma Kurvisen kiihkeätempoinen sotaromaani.

Jorma Kurvinen (1931–2002) oli suomalainen kirjailija, joka tunnetaan erityisesti sotaromaaneistaan sekä *Susikoira Roi* -kirjasarjasta. Kurvinen sai Valtion kirjallisuuspalkinnon kolmesti.